

RIJEŠITI!

1) $y'' - 9y = 0$

2) $y'' + 4y' + 13y = 0$

3) $y'' + y' - y = 0$

4) $y'' - 2y' + 5y = 0$

5) $y'' - 9y' + 9y = 0$

6) $y'' - y = 0$

→ VIDI STR. 134.

→ VIDI STR. 134.

Zadatak 2 Odredite partikularna rješenja sljedeći diferencijalnih jednadžbi s početnim uvjetima:

1) $y'' - 5y' + 4y = 0, y(0) = 5, y'(0) = 8$

2) $y'' + 4y = 0, y(0) = 0, y'(0) = 2$ → VIDI STR. 134.

3) $y'' + 2y' = 0, y(0) = 1, y'(0) = 0$

4) $y'' + 3y' = 0, y(0) = 0, y(3) = 0$.

Nehomogene jednadžbe

Rješenje nehomogenih jednadžbi

$$y'' + py' + qy = f(x)$$

dano je s

$$y = y_0 + Y,$$

gdje je y_0 opće rješenje pripadne homogene jednadžbe, a Y je neko (partikularno) rješenje nehomogene jednadžbe, koje u ovisnosti od oblika funkcije $f(x)$ tražimo u sljedećem obliku:

(1) Ako je $f(x) = e^{ax}P_n(x)$, gdje je $P_n(x)$ polinom n -tog stupnja:

- i) u slučaju da a nije rješenje karakteristične jednadžbe pripadne homogene jednadžbe, Y tražimo u obliku $Y = e^{ax}Q_n(x)$, gdje je $Q_n(x)$ neki polinom s neodređenim koeficijentima
- ii) u slučaju da a jest rješenje karakteristične jednadžbe pripadne homogene jednadžbe, Y tražimo u obliku $Y = x^r e^{ax}Q_n(x)$, gdje je r kartnost a kao korijena karakteristične jednadžbe (broj koliko se puta a pojavljuje kao rješenje te jednadžbe – to može biti 1 ili 2), a $Q_n(x)$ je neki polinom s neodređenim koeficijentima

(2) Ako je $f(x) = e^{ax} \cdot [P_n(x) \cos bx + Q_m(x) \sin bx]$, gdje je $P_n(x)$ polinom n -tog stupnja, a $Q_m(x)$ polinom m -tog stupnja:

- i) u slučaju da $a \pm bi$ nisu korijeni karakteristične jednadžbe pripadne homogene jednadžbe, Y tražimo u obliku $Y = e^{ax} \cdot [S_N(x) \cos bx + T_N(x) \sin bx]$, gdje su $S_N(x)$ i $T_N(x)$ polinomi istog stupnja $N = \max(m, n)$ (stupnja jednakog maksimalnom stupnju od stupnjeva polinoma koji se pojavljuju u $f(x)$), i to s neodređenim koeficijentima

ii) u slučaju da $a \pm bi$ jesu korijeni karakteristične jednađbe pripadne homogene jednađbe, Y trađimo u obliku $Y = xe^{ax} \cdot [S_N(x) \cos bx + T_N(x) \sin bx]$, gdje su $S_N(x)$ i $T_N(x)$ polinomi istog stupnja $N = \max(m, n)$ (stupnja jednakog maksimalnom stupnju od stupnjeva polinoma koji se pojavljuju u $f(x)$), i to s neodređnim koeficijentima.

Napomena:

Gornja situacija pokriva mnogo mogućnosti za $f(x)$, i to kada je f umnođak eksponencijalne funkcije i polinoma ili umnođak eksponencijalne funkcije i linearne kombinacije trigonometrijskih funkcija s polinomima kao koeficijentima. Kako prepoznati radi li se o prvom ili drugom slučaju? Najjednostavnije je vidjeti sadrđi li $f(x)$ neke trigonometrijske funkcije – ako sadrđi, znači da je riječ o slučaju (2) opisanom gore.

Nakon što utvrdimo oblik funkcije Y , uvrštavamo Y (i sve njene derivacije koje treba) u polaznu nehomogenu diferencijalnu jednađbu te potom određujemo nepoznate koeficijente u polinomu (ili polinomima) koji se u Y pojavljuju.

Primjer 5 Riješite sljedeću diferencijalnu jednađbu:

$$y'' + 2y' + y = e^{2x}.$$

Rješenje:

Najprije nalazimo y_0 , tj. opće rješenje pripadne homogene jednađbe. Ona glasi

$$y'' + 2y' + y = 0,$$

pa je njena karakteristična jednađba

$$\lambda^2 + 2\lambda + 1 = 0.$$

Rješenja karakteristične jednađbe su $\lambda_{1,2} = -1$, pa je opće rješenje homogene jednađbe dano s

$$y = e^{-x}(C_1 + C_2x), \quad C_1, C_2 \in \mathbb{R}.$$

Sada prelazimo na traženje partikularnog rješenja, tj. Y . Kako je $f(x) = e^{2x}$, što možemo u "punom" obliku situacije (1) s prethodne stranice shvatiti kao $f(x) = e^{2x} \cdot 1$, vidimo da je $a = 2$, $P(x) = 1$. Kako $a = 2$ nije rješenje gornje karakteristične jednađbe, Y trađimo u obliku

$$Y = A \cdot e^{2x},$$

gdje je $Q(x) = A$, tj. konstantan polinom. Konstantu A određujemo uvrštavanjem Y u polaznu diferencijalnu jednađbu. Kako ta diferencijalna jednađba sadrđi y' i y'' , moramo najprije izračunati Y' i Y'' :

$$\begin{aligned} Y' &= 2Ae^{2x} \\ Y'' &= 4Ae^{2x}. \end{aligned}$$

Sada uvrštavanjem Y , Y' i Y'' u polaznu jednađbu dobivamo

$$4Ae^{2x} + 2 \cdot 2Ae^{2x} + Ae^{2x} = e^{2x} \Rightarrow 9Ae^{2x} = e^{2x}.$$

Dijeljenjem dobivene jednakosti s e^{2x} slijedi da je $9A = 1$, tj. $A = \frac{1}{9}$, pa je

$$Y = \frac{1}{9}e^{2x}.$$

2 * lambda_{1,2} => r=0

Sada slijedi da je rješenje dane diferencijalne jednačbe dano s

$$y = y_0 + Y = e^{-x}(C_1 + C_2x) + \frac{1}{9}e^{2x}, \quad C_1, C_2 \in \mathbb{R}.$$

Primjer 6 Riješite diferencijalnu jednačbu

$$y'' + y = x^2 e^x.$$

Rješenje:

Pripadna homogena jednačba je $y'' + y = 0$, a njena karakteristična jednačba $\lambda^2 + 1 = 0$ ima rješenja $\lambda_{1,2} = \pm i$, pa je

$$y_0 = e^{0 \cdot x}(C_1 \cos x + C_2 \sin x) = C_1 \cos x + C_2 \sin x, \quad C_1, C_2 \in \mathbb{R}.$$

Prelazimo na određivanje oblika partikularnog rješenja Y . Kako je $f(x) = x^2 e^x$, a $a = 1$ nije korijen karakteristične jednačbe, partikularno rješenje Y tražimo u obliku

1 ≠ λ_{1,2} ⇒ r=0

$$Y = (Ax^2 + Bx + C)e^x,$$

gdje su A, B i C koeficijenti koje treba odrediti uvrštavanjem Y i Y'' u polaznu jednačbu. Računamo

$$\begin{aligned} Y' &= (2Ax + B)e^x + (Ax^2 + Bx + C)e^x = (Ax^2 + (2A + B)e^x + B + C)e^x \\ Y'' &= (2Ax + 2A + B)e^x + (Ax^2 + (2A + B)e^x + B + C)e^x = \\ &= (Ax^2 + (4A + 2B)x + 2A + 2B + C)e^x, \end{aligned}$$

odakle uvrštavanjem u polaznu diferencijalnu jednačbu dobivamo

$$(Ax^2 + (4A + 2B)x + 2A + 2B + C)e^x + (Ax^2 + Bx + C)e^x = x^2 e^x.$$

Sada dijeljenjem s e^x i grupiranjem po potencijama od x dolazimo do jednakosti polinoma drugog stupnja

$$2Ax^2 + (4A + 2B)x + 2A + 2B + 2C = x^2,$$

što uspoređivanjem koeficijenata (uz odgovarajuće potencije od x moraju stajati isti koeficijenti kako bi polinomi bili jednaki!) lijeve i desne strane gornje jednakosti vodi na sljedeći sustav od tri jednačbe s tri nepoznanice:

$$\begin{aligned} 2A &= 1 \\ 4A + 2B &= 0 \\ A + B + C &= 0. \end{aligned}$$

Sustav ima jedinstveno rješenje koje glasi $A = \frac{1}{2}, B = -1, C = \frac{1}{2}$, pa je

$$Y = \left(\frac{1}{2}x^2 - x + \frac{1}{2}\right)e^x$$

i stoga je konačno rješenje zadatka dano s

$$y = y_0 + Y = C_1 \cos x + C_2 \sin x + \left(\frac{1}{2}x^2 - x + \frac{1}{2}\right)e^x, \quad C_1, C_2 \in \mathbb{R}.$$

Primjer 7 Riješite diferencijalnu jednadžbu

$$y'' - y = \sin x.$$

Rješenje:

Karakteristična jednadžba $\lambda^2 - 1 = 0$ pripadne homogene jednadžbe $y'' - y = 0$ ima rješenja $\lambda_{1,2} = \pm 1$, pa je opće rješenje pripadne homogene jednadžbe dano s

$$y_0 = C_1 e^x + C_2 e^{-x}, \quad C_1, C_2 \in \mathbb{R}.$$

Kako je $f(x) = \sin x = e^{0 \cdot x}(1 \cdot \cos x + 0 \cdot \sin x)$, imamo $a = 0, b = 1$. Kako $a \pm bi = 0 \pm 1 \cdot i = \pm i$ nisu korijeni gornje karakteristične jednadžbe, to partikularno rješenje Y tražimo u obliku

$\pm i \neq \lambda_{1,2}$
 $\pm i \neq \pm 1 \Rightarrow r=0$

$$Y = e^{0 \cdot x}(A \cdot \cos x + B \cdot \sin x) = A \cos x + B \sin x,$$

gdje su A i B konstantni polinomi koje treba odrediti uvrštavanjem Y i Y'' u polaznu diferencijalnu jednadžbu. Računamo stoga

$$\begin{aligned} Y' &= -A \sin x + B \cos x \\ Y'' &= -A \cos x - B \sin x, \end{aligned}$$

odakle uvrštavanjem Y i Y'' u polaznu jednadžbu imamo

$$\begin{aligned} -A \cos x - B \sin x - (A \cos x + B \sin x) &= \sin x \\ -2A \cos x - 2B \sin x &= \sin x. \end{aligned}$$

Sada izjednačavanjem koeficijenata uz $\cos x$ i $\sin x$ s lijeve i desne strane gornje jednakosti (s desne strane uz $\cos x$ stoji nula!) imamo

$$\begin{aligned} -2A &= 0 \\ -2B &= 1, \end{aligned}$$

odakle slijedi $A = 0, B = -\frac{1}{2}$. Stoga je

$$Y = -\frac{1}{2} \sin x,$$

pa je rješenje zadane diferencijalne jednadžbe dano s

$$y = y_0 + Y = C_1 e^x + C_2 e^{-x} - \frac{1}{2} \sin x, \quad C_1, C_2 \in \mathbb{R}$$

Primjer 8 Riješite diferencijalnu jednadžbu

$$y'' - 4y = (25x + 5) \cos x.$$

Rješenje:

Najprije rješavamo pripadnu homogenu jednadžbu $y'' - 4y = 0$. Njena karakteristična jednadžba $\lambda^2 - 4 = 0$ ima dva različita realna rješenja $\lambda_{1,2} = \pm 2$, pa opće rješenje pripadne homogene jednadžbe glasi

$\lambda_1 = -2$
 $\lambda_2 = 2$

$$y_0 = C_1 e^{2x} + C_2 e^{-2x}, \quad C_1, C_2 \in \mathbb{R}.$$

Kako bismo odredili oblik u kojem ćemo tražiti partikularno rješenje Y , potrebno je uočiti da $f(x) = (25x + 5) \cos x$ sadrži trigonometrijsku funkciju, točnije da $f(x)$ možemo shvatiti kao $f(x) = e^{0 \cdot x}((25x + 5) \cdot \cos x + 0 \cdot \sin x)$, pa prema situaciji opisanoj pod (2) na str. 4 vidimo da (jer $a \pm bi = 0 \pm 1 \cdot i = \pm i$ nisu korijeni karakteristične jednadžbe) Y treba tražiti u obliku

$\pm i \neq \lambda_{1,2} \Rightarrow r=0$

$$Y = (Ax + B) \cos x + (Cx + D) \sin x$$

(primijetimo da su nepoznati polinomi uz $\cos x$ i $\sin x$ ovdje **istog** stupnja, i to maksimalnog stupnja od polinoma koji se javljaju u $f(x)$). Sada još treba izračunati Y'' :

$$\begin{aligned} Y' &= A \cos x - (Ax + B) \sin x + C \sin x + (Cx + D) \cos x = \\ &= (Cx + A + D) \cos x + (-Ax - B + C) \sin x \\ Y'' &= C \cos x - (Cx + A + D) \sin x - A \sin x + (-Ax - B + C) \cos x = \\ &= (-Ax - B + 2C) \cos x + (-Cx - 2A - D) \sin x. \end{aligned}$$

Sada uvrštavanjem Y i Y'' u polaznu diferencijalnu jednadžbu dobivamo

$$(-Ax - B + 2C) \cos x + (-Cx - 2A - D) \sin x - 4((Ax + B) \cos x + (Cx + D) \sin x) = (25x + 5) \cos x,$$

odakle grupiranjem po $\cos x$ i $\sin x$ imamo

$$(-5Ax - 5B + 2C) \cos x + (5Cx + 5D + 2A) \sin x = (25x + 5) \cos x.$$

Sada izjednačavanjem polinoma uz $\cos x$ i $\sin x$ s lijeve i s desne strane gornje jednakosti (uz $\sin x$ s desne strane stoji nulpolinom!) imamo

$$\begin{aligned} -5Ax - 5B + 2C &= 25x + 5 \\ 5Cx + 5D + 2A &= 0, \end{aligned}$$

odakle pak izjednačavanjem koeficijenata uz potencije x dolazimo do sustava

$$\begin{aligned} -5A &= 25 \\ -5B + 2C &= 5 \\ 5C &= 0 \\ 5D + 2A &= 0. \end{aligned}$$

Rješenje gornjeg sustava je jedinstveno i glasi $A = -5, B = -1, C = 0, D = 2$, pa je partikularno rješenje dano s

$$Y = (-5x - 1) \cos x + 2 \sin x.$$

Stoga je rješenje polazne diferencijalne jednadžbe

$$y = y_0 + Y = C_1 e^{2x} + C_2 e^{-2x} + (-5x - 1) \cos x + 2 \sin x, \quad C_1, C_2 \in \mathbb{R}.$$

RJEŠITI

Zadatak 3 Riješite sljedeće diferencijalne jednadžbe:

RIJEŠITI :

1) $y'' - 4y' + 4y = x^2 \Rightarrow$ VIDI STR. 135.

2) $y'' - 8y' + 7y = 14$

3) $y'' - y = e^x$

4) $y'' + y = \cos x$

5) $y'' + y' - 2y = 8 \sin 2x \Rightarrow$ VIDI STR. 136.

6) $y'' - 2y' + 5y = e^x \cos 2x.$

JOŠ NEKOLIKO RIJEŠENIH ZADATAKA:

PRIMJER 9

$$4y'' - 4y' = 2x + 3$$

1. korak homogeni ODJ

$$4y'' - 4y' = 0$$

$$4\lambda^2 - 4\lambda = 0$$

$$\lambda_1 = 0, \lambda_2 = 1$$

$$y_H = C_1 e^{0x} + C_2 e^{1x} \\ = C_1 + C_2 e^x$$

2. korak TRAŽIM PARTIKULARNO RJEŠENJE Y

BUDUĆI JE FUNKCIJA NA DESNOJ

STRANI OBLIKA $f = e^{ax} (P_n(x))$

TOČNIJE $f = e^{0x} \cdot (2x + 3)$

$$\Rightarrow a = 0, n = 1, \text{ ZBOG } a = \lambda_1 \Rightarrow r = 1$$

TRAŽIMO Y U OBLIKU

$$Y = x^r e^{ax} S_n(x)$$

$$Y = x \frac{e^{0x}}{1} S_1(x)$$

$$Y = x \cdot 1 \cdot (Ax + B)$$

$$Y = Ax^2 + Bx$$

$$Y' = 2Ax + B$$

$$Y'' = 2A$$

UVRSTITI U POLAZNU ODJ

$$4Y'' - 4Y' = 2x + 3$$

$$4 \cdot 2A - 4(2Ax + B) = 2x + 3$$

$$8A - 8Ax - 4B = 2x + 3$$

članovi uz x : $-8A = 2 \Rightarrow A = -\frac{1}{4}$

članovi bez x : $8A - 4B = 3$

$$\Rightarrow -4B = 3 - 8A = 3 + 2$$

$$\Rightarrow B = -\frac{5}{4}$$

PARTIKULARNO RJEŠENJE:

$$\Rightarrow Y = -\frac{1}{4}x^2 - \frac{5}{4}x$$

RJEŠENJE POLAZNE JEDNADŽBE

$$y(x) = y_H(x) + Y(x)$$

$$y(x) = C_1 + C_2 e^x - \frac{1}{4}x^2 - \frac{5}{4}x$$

$$y'' - 4y' + 4y = 3x e^{2x}$$

1. korak

$$y'' - 4y' + 4y = 0$$

$$\lambda^2 - 4\lambda + 4 = 0$$

$$\lambda_1 = 2, \lambda_2 = 2$$

$$y_H(x) = (C_1 + C_2 x) e^{2x}$$

2. korak

$$f(x) = 3x e^{2x}$$

$$= P_m(x) \cdot e^{ax}$$

$$\Rightarrow n = 1, a = 2$$

$$a = \lambda_1, a = \lambda_2 \Rightarrow r = 2$$

TRAŽIMO Y u OBLIKU

$$\Rightarrow Y = x^r \int_m(x) \cdot e^{ax}$$

$$Y = x^2 \cdot (Ax + B) \cdot e^{2x}$$

$$Y = Ax^3 e^{2x} + Bx^2 e^{2x}$$

$$Y' = 2Ax^3 e^{2x} + (3A + 2B)x^2 e^{2x} + 2Bx e^{2x}$$

$$Y'' = 4Ax^3 e^{2x} + (6A + 6A + 4B)x^2 e^{2x} + (6A + 4B + 4B)x e^{2x} + 2B e^{2x}$$

UVRSTITI U POLAZNU JEDNAČBU

$$Y'' - 4Y' + 4Y = 3x e^{2x}$$

$$\left[4Ax^3 + (12A + 4B)x^2 + (6A + 8B)x + 2B - 8Ax^3 - (12A + 8B)x^2 - 8Bx + 4Ax^3 + 4Bx^2 \right] e^{2x} = 3x e^{2x}$$

RASTAVIMO NA 4 JEDNAČBE:

$$\text{uz } x^3: 4A - 8A + 4A = 0$$

$$0 = 0 \quad \checkmark$$

$$\text{uz } x^1: 6A + 8B - 8B = 3$$

$$6A = 3$$

$$A = \frac{1}{2}$$

$$\text{uz } x^2: 12A + 4B - 12A - 8B + 4B = 0$$

$$0 = 0 \quad \checkmark$$

$$\text{uz } x^0: 2B = 0$$

$$B = 0$$

PARTIKULARNO
RJEŠENJE

$$Y(x) = \frac{1}{2} x^3 e^{2x}$$

RJEŠENJE
POLAZNE
ODJ

$$y(x) = (C_1 + C_2 x) e^{2x} + \frac{1}{2} x^3 e^{2x}$$

PRIMJER 11

$$y'' + 4y = 2 \sin 2x$$

1. korak HOMOGENA JEDNAČINA:

$$y'' + 4y = 0$$

$$x^2 + 4 = 0 \Rightarrow \lambda_{1,2} = \pm 2i$$

$$y_H(x) = C_1 \cos(2x) + C_2 \sin(2x)$$

2. korak TRAZIMO PARTIKULARNO RJEŠENJE (POLAZNE (ODJ)).

$$\text{ZBOG } f(x) = 2 \sin 2x$$

$$= e^{ax} (P_m(x) \cos bx + Q_m(x) \sin bx)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a=0, b=2, 0 \pm 2i = \lambda_{1,2} \Rightarrow r=1 \\ P_m \neq 0 \\ Q_0(x) = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} S_0(x) = A \\ T_0(x) = B \end{cases}$$

TRAŽIMO PARTIKULARNO RJEŠENJE U OBLIKU

$$Y(x) = x^r e^{ax} (S_0(x) \cos bx + T_0(x) \sin bx)$$

$$Y(x) = x \cdot \mathbf{1} \cdot (A \cos(2x) + B \sin(2x))$$

$$Y(x) = Ax \cos(2x) + Bx \sin(2x)$$

$$Y'(x) = (2Bx + A) \cos 2x + (-2Ax + B) \sin 2x$$

$$Y''(x) = (-4Ax + 4B) \cos 2x + (-4Bx - 4A) \sin 2x$$

UVRSTIMO U POLAZNU (ODJ)

$$y'' + 4y = 2 \sin 2x$$

$$\underbrace{(-4Ax + 4B + 4Ax)}_{=4B} \cos 2x + \underbrace{(-4Bx - 4A + 4Bx)}_{-4A} \sin 2x = 2 \sin 2x$$

RASTAVIMO NA 2 JEDNAČINE

PARTIKULARNO RJEŠENJE:

$$\left. \begin{array}{l} \text{uz } \sin 2x : -4A = 2 \Rightarrow A = -\frac{1}{2} \\ \text{uz } \cos 2x : 4B = 0 \Rightarrow B = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow Y(x) = -\frac{1}{2} x \cos 2x$$

$$y(x) = y_H(x) + Y(x) \Rightarrow y(x) = C_1 \cos(2x) + C_2 \sin(2x) - \frac{1}{2} x \cos(2x)$$

ZADATAK 3. 1) NA STRANI 131.

$$y'' - 4y' + 4y = x^2$$

1. korak riješiti homogeno jednadžbu

$$y'' - 4y' + 4y = 0$$

$$\lambda^2 - 4\lambda + 4 = 0$$

$$\lambda_{1,2} = \frac{4 \pm \sqrt{16 - 16}}{2} = 2$$

$$\lambda_1 = \lambda_2 \in \mathbb{R}$$

$$\Rightarrow y_H(x) = (C_1 + C_2 x) e^{2x}$$

2. korak riješiti nehomogeno jednadžbu
za jedna partikularna rješenja Y

DEJMA STRANA POLAZNE ODJ:

$$f = x^2 \\ = e^{ax} P_n(x)$$

$$\Rightarrow a = 0, n = 2, P_2(x) = x^2$$

tkoj $a \neq \lambda_1, \lambda_2$ tražimo Y
u obliku:

$$Y = e^{ax} Q_n(x)$$

$$Y = \frac{e^{0x}}{1} \cdot Q_2(x)$$

$$Y = Ax^2 + Bx + C$$

$$Y' = 2Ax + B$$

$$Y'' = 2A$$

Dalje uvrtimo u polaznu jednadžbu

$$Y'' - 4Y' + 4Y = x^2$$

$$2A - 4(2Ax + B) + 4(Ax^2 + Bx + C) = x^2$$

$$2A - 8Ax - 4B + 4Ax^2 + 4Bx + 4C = x^2$$

$$(2A - 4B + 4C) + (-8A + 4B)x + 4Ax^2 = x^2$$

Rastavimo na 3 jednadžbe:

$$\text{uz } x^2: 4A = 1 \Rightarrow A = \frac{1}{4}$$

$$\text{uz } x: -8A + 4B = 0 \Rightarrow B = \frac{1}{2}$$

$$\text{bez } x: 2A - 4B + 4C = 0 \Rightarrow C = \frac{3}{8}$$

$$\Rightarrow Y(x) = \frac{1}{4}x^2 + \frac{1}{2}x + \frac{3}{8}$$

Opcije rješenja polazne odj

$$y(x) = y_H(x) + Y(x)$$

$$y(x) = (C_1 + C_2 x) e^{2x} + \frac{1}{4}x^2 + \frac{1}{2}x + \frac{3}{8}$$

ZADATAK 3.6) NA STRANI 131

$$y'' + y' - 2y = 8 \sin(2x)$$

1. korak HOMOGENA JEDNAČINA

$$y'' + y' - 2y = 0$$

$$x^2 + \lambda - 2 = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{1+8}}{2} = \frac{-1 \pm 3}{2}$$

$$\lambda_1 = -2, \lambda_2 = 1$$

$$y_H(x) = C_1 e^{-2x} + C_2 e^x$$

2. korak JEDNO PARTIKULARNO RJEŠENJE POLAZNE ODJ

ZBOG D.S. $f = 8 \sin(2x)$

$$= e^{ax} [P_m(x) \cos bx + Q_m(x) \sin bx]$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a=0 \\ b=2 \\ n=0 \\ P_0(x)=0 \\ m=0 \\ Q_0=8 \end{cases} = \frac{e^{0x}}{1} [0 \cdot \cos 2x + 8 \sin 2x]$$

TRAŽIMO PARTIKULARNO RJEŠENJE U OBLIKU

$$\Rightarrow Y = \frac{e^{0x}}{1} [S_N(x) \cos 2x + T_N(x) \sin 2x]$$

$N=0$, UZIMAMO $S_0(x)=A, T_0(x)=B$

$$Y = A \cos 2x + B \sin 2x$$

$$Y' = -2A \sin 2x + 2B \cos 2x$$

$$Y'' = -4A \cos 2x - 4B \sin 2x$$

UVRSTIMO U POLAZNU ODJ:

$$Y'' + Y' - 2Y = 8 \sin 2x$$

$$-4A \cos 2x - 4B \sin 2x - 2A \sin 2x + 2B \cos 2x - 2A \cos 2x - 2B \sin 2x = 8 \sin 2x$$

$$u_2 \cos 2x : -4A + 2B - 2A = 0$$

$$u_2 \sin 2x : -4B - 2A - 2B = 8$$

TO SU 2 JEDNAČINE S 2 NEPOZNANICE:

$$-8A + 2B = 0$$

$$-6B - 2A = 8$$

$$-6A + 2B = 0$$

$$6A + 6B = -24$$

$$+ | \quad \quad \quad 20B = -24$$

$$\Rightarrow B = -\frac{6}{5}$$

$$\Rightarrow A = 2 \cdot \left(-\frac{6}{5}\right) \cdot \frac{1}{4} = -\frac{2}{5}$$

UVRSTIMO U Y:

$$Y(x) = -\frac{2}{5} \cos 2x - \frac{6}{5} \sin 2x$$

NAPISIMO OPĆE RJEŠENJE POLAZNE (ODJ)

$$y(x) = y_H(x) + Y(x)$$

$$y(x) = C_1 e^{-2x} + C_2 e^x - \frac{2}{5} \cos 2x - \frac{6}{5} \sin 2x$$